

AMENINȚĂRI LA ADRESA LIBERTĂȚII PRESEI: INTIMIDAREA, HĂRTUIREA ȘI AGRESAREA JURNALIȘTILOR

Raluca MUREȘAN

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
Lucian Blaga University of Sibiu
E-mail: raluca.muresan@ulbsibiu.ro

THREATS TO THE FREEDOM OF THE PRESS:
INTIMIDATION, HARASSMENT, AND ATTACKS AGAINST JOURNALISTS

Abstract: All over the world investigative journalism involves tremendous risks. Attacks and aggressions aimed to intimidate, humiliate, or discrediting journalists and even to undermine the credibility of the media are a growing phenomenon in the digital world. Threats to the freedom of press include various types of intimidation, harassment, or attacks, while women journalists often face gender-specific forms of violence. In this study we investigate the most common forms of intimidation and pressure that journalists face in Romania: attacks from the politicians, intimidation through lawsuits, aggressive reactions from the public, various types of digital harassment including hacking, doxing and identity spoofing, online sexual attacks against women, physical violence. Any form of aggression, besides the direct effects on victims, represents threat to the freedom of the press, and must be publicly denounce.

Keywords: attacks, gender, harassment, intimidation, investigative journalism, freedom of the press, online commenting.

Citation suggestion: Mureșan, Raluca. “Amenințări la adresa libertății presei: intimidarea, hărțuirea și agresarea jurnaliștilor.” *Transilvania*, no. 5 (2022): 6-11.
<https://doi.org/10.51391/trva.2022.05.02>.

Subiectul violenței la adresa jurnaliștilor este, în mod obișnuit, asociat cu zonele de război sau cu regimurile politice totalitare, dar în ultimii ani tot mai multe exemple de jurnaliști agresați dovedesc că amenințările la adresa mass-media cresc în amploare și intensitate chiar și în statele democratice¹. În era digitală, jurnaliștii se confruntă tot mai des cu problema atacurilor sau agresiunilor online, care urmăresc intimidarea, umilirea sau discreditarea lor și prin care este subminată chiar credibilitatea mass-media. Agresiunile online se adaugă astfel agresiunilor fizice, care, de multe ori, chiar sunt alimentate prin incitări online². Studii recente, realizate pe tema hărțuirii și intimidării jurnaliștilor, au arătat că nu toți jurnaliștii sunt în mod egal susceptibili de a fi supuși unor astfel de tratamente, dar jurnaliștii de investigație³ și femeile⁴ experimentează în mod disproporționat asemenea atacuri.

Jurnalismul de investigație presupune asumarea unor riscuri și capacitatea de a rezista unor presiuni enorme venite din exterior. Nu este un lucru neobișnuit ca jurnaliștii care investighează subiecte sensibile, în special cazuri de corupție sau legate de anumite interese economice, să devină ținta unor atacuri, să fie amenințați sau agresați fizic. Dintre cele

mai recente cazuri din România amintim aici două, acoperite pe larg de mass-media: pe cel din septembrie 2021 când, la Suceava, un activist de mediu și doi jurnaliști care filmau un material despre tăierile ilegale de păduri au ajuns la spital după ce au fost bătuti și umiliți de un grup de 20 de persoane⁵ și cel din decembrie 2021 când o jurnalistă a postului public italian RAI, Lucia Goracci, și echipa sa au fost agresați și intimidati de senatoarea Diana Șoșoacă și de soțul acesteia⁶.

Specificul muncii le transformă pe jurnaliste în ținte ușoare pentru cei care atacă libertatea presei. Amenințările cu moartea, precum cele primite de jurnalistele Emilia Șercan pentru dezvăluirile despre plagiatele de la Academia de Poliție sau Diana Oncioiu, care investiga un caz de pedofilie la seminarul Huși, ori atitudinea agresivă a directorului Spitalului „Sfânta Maria” din București, care a cerut conducerii postului de televiziune Digi24 anchetarea jurnalistei Carla Tănăsie pentru că a relatat un caz grav de malpraxis petrecut în spital⁸, sunt doar câteva dintre exemplele care ilustrează riscurile la care se expun jurnalistele din România.

Retorica anti-presă: politicieni și public

Subiectul agresiunii sau hărțurii jurnaliștilor la locul de muncă nu este unul nou, cercetările anterioare pe această temă putând fi împărțite în două mari categorii: cele care se concentrează pe hărțuirea jurnaliștilor de către persoane din interiorul organizației și cele care abordează hărțuirile venite din partea unor persoane din exteriorul organizației. Indiscutabil, hărțuirea - și în special cea sexuală - la locul de muncă este o problemă reală, care afectează într-o mai mare proporție femeile, dar nu poate fi considerată o problemă care ține de specificul activității de presă. Pe de altă parte, atacurile verbale sau fizice la adresa jurnaliștilor ori diversele forme de hărțuire venite din partea unor persoane din exteriorul organizației pot afecta funcționarea presei prin vulnerabilizarea acesteia. În cele ce urmează ne vom opri asupra a două categorii de persoane care, prin atacurile verbale sau fizice la adresa jurnaliștilor, contribuie la vulnerabilizarea acestui domeniu: politicienii și publicul.

În primul rând, atacurile venite din partea politicienilor, menite să-i discrediteze pe jurnaliști, dar și procesele intentate acestora în scop de intimidare, afectează autonomia și independența presei. Potrivit unui sondaj realizat în 2019, la care au participat jurnaliști din Europa Centrală și de Est⁹, 63% dintre jurnaliștii chestionați au afirmat că au fost criticați public de către politicieni pentru materialele jurnalistice pe care le-au realizat, 58,1% fiind criticați în mod direct în cadrul unor discursuri sau conferințe de presă, iar 56,5% prin intermediul unor postări în social media. Spre exemplu, în martie 2018, primarul Timișoarei, Nicolae Robu, a jignit jurnaliștii, inițial într-o postare pe Facebook, numindu-i „paraziți sociali”, iar apoi într-o conferință de presă, în care a afirmat, referindu-se la jurnaliști, că „există mai multe feluri de prostituție, nu numai pe centuri”¹⁰. Acest episod nu este unul singular, primarul Timișoarei făcându-și o obișnuință din a insulta și agresa verbal jurnaliștii, numindu-i „ultrapenibili”, „idioti și idioate” sau „nesimțți”¹¹.

Intimidarea jurnaliștilor de către politicieni sau angajați ai instituțiilor publice se realizează și prin acționarea în judecată. Tot mai mulți politicieni solicită instanțelor să dispună ștergerea articolelor care îi vizează, dovedind o lipsă totală de înțelegere a rolului presei într-o societate democratică, care trebuie să ceară informații, să-i chestioneze pe cei aflați la putere în legătură cu modul în care își îndeplinesc atribuțiile.

Potrivit Raportului privind starea presei publicat în 2021 de Centrul pentru Jurnalism Independent¹², în 2020 a crescut numărul proceselor intentate jurnaliștilor. De pildă, Gabriela Firea, actualmente Ministru al Familiei și Egalității de Șanse, este „faimoasă pentru procesele deschise în calitate de Primar General al Municipiului București împotriva jurnaliștilor de la publicațiile care îi criticau activitatea”¹³. În cei patru ani de mandat de primar general, Firea a intentat, în numele instituției pe care o conducea, 16 procese unor ziariști care au criticat-o, dar și unor rivali politici sau activiști, solicitând plata de daune morale în valoare de zeci de mii de euro. În ianuarie 2021, noul Primar General al Municipiului București,

Nicușor Dan, a anunțat că renunță la toate dosarele pornite de fosta administrație și aflate încă pe rolul instanțelor¹⁴.

În al doilea rând, atacurile venite din partea publicului s-au intensificat în timpul pandemiei, jurnaliștii confruntându-se cu reacții neobișnuit de dure sau agresive și aflându-se în postura extrem de neplăcută de a fi considerați „inamici ai poporului”, nu doar de către politicieni, ci și de către cei pentru care scriau¹⁵. În Raportul privind starea presei publicat în 2021, jurnalista Anca Spânu explică faptul că, dacă înainte de pandemie un sfert din comentariile primite în decurs de 24 de ore erau negative, iar trei sferturi pozitive, în perioada pandemiei acest raport s-a inversat, moderatorii fiind copleșiți de intensitatea valului de reacții negative¹⁶. Având în vedere faptul că pentru a adăuga un comentariu la un articol publicat pe un site de știri este suficient un pseudonim și o adresă de e-mail, care nu sunt verificate ulterior¹⁷, putem înțelege ușurința cu care sunt transmise mesajele agresive, care urmăresc intimidarea jurnaliștilor sau lezarea demnității.

Atacurile online care vizează jurnaliștii în mod intenționat, au un scop strategic și urmăresc intimidarea acestora pentru a-i împiedica să investigheze anumite subiecte sau pentru a-i descuraja să continue un anumit demers jurnalist. În alte cazuri, abuzurile online nu sunt altceva decât acțiuni ofensatoare ale unor persoane care nu urmăresc scopuri strategice, ci doar jignirea sau lezarea demnității altor oameni, și care, uneori, sunt îndreptate și împotriva jurnaliștilor¹⁸.

Abuzul online împotriva jurnaliștilor în contextul dezinformării digitale

Agresiunile, hărțuirile sau amenințările online pot prezenta grade diferite de pericol, dar, indiferent de cât de mare sau mic este pericolul real, ele nu ar trebui tratate cu superficialitate, pentru că au capacitatea de a crea un mediu de lucru stresant pentru jurnaliști, iar uneori chiar pot avea efect descurajator. Această presiune psihică asupra jurnaliștilor nu doar că le afectează capacitatea de lucru și creează un mediu de lucru nesigur, ci și periclitează exercitarea unor drepturi fundamentale, precum libertatea de exprimare, libertatea individuală sau dreptul la demnitate¹⁹. Atacurile online urmăresc discreditarea muncii jurnaliștilor și pot duce la auto-cenzură²⁰, le afectează cariera și îi pot determina să renunțe la jurnalism.

Anonimatul și trolling-ul, un fenomen aflat în continuă creștere, fac foarte dificilă gestionarea situației de către jurnaliștii care zilnic primesc mesaje insultătoare sau amenințări care le periclitează viața sau cariera. Trolling-ul, potrivit definiției oferite de Technopedia, reprezintă postarea de comentarii ofensatoare sau controversate, deseori folosind un limbaj insultător, în social media, în secțiunile de comentarii sau în alte locuri unde utilizatorii pot face postări sub un anonim relativ, cu scopul de a provoca ceilalți utilizatori să reacționeze²¹.

La nivel global, jurnaliștii se confruntă numeroase forme de hărțuire digitală, unele dintre cele mai periculoase fiind hacking-ul, doxing-ul și furtul de identitate. Hacking-ul este

un termen generic folosit pentru a defini orice intruziune neautorizată într-un computer sau rețea cu scopul de a sustrage date, de a corupe sisteme sau fișiere ori de a perturba în orice fel activitatea²², iar doxing-ul este procesul de preluare și publicare a unor informații personale, precum nume, adrese, numere de telefon sau detalii despre cardul de credit²³. Putem constata că lumea cibernetică nu este un spațiu de refugiu sigur, ci dimpotrivă este „un labirint periculos și violent și pentru bărbați, și pentru femei, dar în mod special pentru jurnaliste”²⁴.

Amenințări specifice cu care se confruntă jurnalistele

Un studiu global despre statul femeilor în redacțiile de știri²⁵, în care au fost incluse și zece instituții media din România, arată că în țara noastră femeile ocupă cele mai multe locuri de muncă în domeniul mass-media. Astfel, cele mai multe posturi din redacțiile de știri sunt ocupate de femei, respectiv două treimi dintre jurnaliștii cu experiență care lucrează ca redactori, prezentatori, corespondenți sau producători și mai mult de jumătate dintre jurnaliștii aflați la început de carieră sunt femei²⁶. În privința funcțiilor de conducere, situația este oarecum diferită: femeile ocupă preponderent funcții de conducere de nivel intermediar (59,7%), pentru funcțiile de conducere superioare fiind preferați bărbații (doar 37% din posturile de senior manager sunt ocupate de femei și 45,5% din funcțiile de top management).

Aceste informații trebuie corelate cu rezultatele mai multor studii efectuate în ultimul deceniu, care atrag atenția asupra faptului că atacurile online împotriva jurnalistelor sunt în creștere, că violența online s-a agravat semnificativ, iar pandemia produsă de COVID-19 a exacerbat acest fenomen²⁷. Cel mai recent raport global privind violența online împotriva jurnalistelor, publicat anul trecut de UNESCO, arată că 73% dintre jurnalistele participante la acest studiu au fost victimele violenței online, iar 20% au suferit atacuri sau abuzuri și în viața reală, ca o prelungire a acestor violențe manifestat în spațiul online²⁸.

Mai multe studii recente²⁹ atrag atenția asupra faptului că jurnalistele experimentează diferit problema atacurilor online, insultele și amenințările la adresa lor fiind, de obicei, încărcate de apelative sexuale și se referă mai degrabă la aspectul lor, decât la munca lor. Comentariile critice, care pot conține fie afirmații false, fie diverse amenințări, inclusiv referitoare la viol în cazul jurnalistelor, au scopul de a le discredita, compromite sau intimida.

Violențele online la care sunt expuse jurnalistele sunt extrem de diverse: amenințări cu agresiuni sexuale sau cu violențe fizice, limbaj ofensator, hărțuiri prin mesaje private, amenințări legate de distrugerea reputației personale sau profesionale, atacuri care vizează securitatea digitală, afirmații false despre conduita lor sau denaturarea identității prin utilizarea de imagini manipulate digital și amenințări financiare³⁰. Această hărțuire continuă offline, jurnalistele fiind abuzate verbal sau fizic atunci când își fac meseria. Un alt studiu realizat în 2014, în cadrul căruia au fost examinate sute

de tweet-uri, arată că singura categorie în care femeile au fost abuzate mai mult decât bărbații este jurnalismul, femeile care lucrează în presă primind de trei ori mai multe mesaje abuzive decât colegii lor³¹.

Așadar, atacurile online îndreptate împotriva jurnalistelor sunt, într-o proporție covârșitoare, de natură sexuală³², dar atunci când sunt atacate jurnalistele, misoginismul online nu este doar o problemă de discriminare de gen, ci depășește aceste granițe și pătrunde în domeniul mai larg al libertății de exprimare și afectează calitatea jurnalismului³³. Jurnalistele care au experimentat misoginismul online spun că l-au resimțit ca pe o „invazie”, s-au simțit „redușe la tăcere” sau „umilite”, de cele mai multe ori în discurs fiind vorba despre felul în care arată, despre vârstă sau profesie³⁴.

Utilizarea dezinformării cu scop strategic reprezintă o formă distinctă a abuzului online asupra jurnalistelor. Această formă de abuz presupune răspândirea unor „minciuni cu privire la caracterul sau la munca lor ca un mijloc de subminare a credibilității acestora, cu scopul de a le umili și de a descuraja comentariile publice și activitatea jurnalistică”³⁵. Prin răspândirea de fake-news despre acestea se urmărește, așadar, un scop practic, respectiv influențarea comportamentului publicului într-un mod palpabil³⁶.

Instrumente pentru combaterea abuzurilor, hărțuirilor sau agresiunilor

Cum ar trebui jurnaliștii să reacționeze în cazul în care sunt victimele unor agresiuni sau abuzuri? Printre opțiunile pe care le au la dispoziție se numără denunțarea publică a agresiunii ori a abuzului, depunerea unor plângeri prin care să solicite tragerea la răspundere a agresorilor și obligarea acestora la plata unor despăgubiri, atunci când acest lucru este posibil, sau să păstreze tăcerea. În luarea unei decizii vor trebui să țină cont și de posibilele repercusiuni asupra carierei³⁷.

Modul în care jurnaliștii pot reacționa la agresiuni, hărțuiri sau abuzuri depinde într-o mare măsură de reacția ceilalți: dacă sunt ridiculizați, ignorați sau lăsați să gestioneze singuri aceste situații aceștia vor fi mult mai afectați și nu vor mai îndrăzni să raporteze cazurile ulterioare de hărțuire³⁸. Pentru mulți jurnaliști, însăși recunoașterea faptului că sunt afectați de hărțuire echivalează cu un eșec, pentru că ei „nu sunt obișnuiți să se vadă pe ei ca victime, ci se văd puternici și rezistenți și sunt conștienți de puterea poziției lor”³⁹.

Reacția colegilor sau a organizațiilor care apără libertatea presei poate fi însă diferită și în funcție de modalitatea de agresare a jurnaliștilor, respectiv dacă este vorba despre o agresiune fizică sau una online. Astfel, în cazul unor atacuri sau amenințări fizice la adresa jurnaliștilor, este mult mai probabil să se manifeste solidaritatea de breaslă și să existe susținere din partea colegilor, dar în cazul agresiunilor online, victima agresiunii este singură. Spre deosebire de criticile formulate public, care sunt auzite de toți cei prezenți, atacurile sau amenințările transmise online, prin intermediul diverselor dispozitive, vizează, de regulă, o singură persoană, care, de cele mai multe ori, se ferește să împărtășească altora aceste

mesaje. Reticența jurnaliștilor de a vorbi cu alte persoane, din redacție sau din afara ei, despre mesajele insultătoare sau de amenințare primite online, se datorează, pe de o parte, faptului că nu vor să arate că sunt afectați de ele și, pe de altă parte, faptului că li se pare o pierdere de timp să reacționeze la astfel de mesaje⁴⁰. Indiferent de motivele acestei decizii, faptul că insultele sau amenințările transmise online sunt, de cele mai multe ori, trecute sub tăcere, face să fie extrem de greu de măsurat amploarea acestui fenomen.

Organizațiile și ceilalți jurnaliști ar trebui să ia atitudine și să-și susțină colegii atunci când aceștia sunt victimele unor atacuri online, conștienți fiind de faptul că a-i cere unui jurnalist să-și închidă conturile din social media, ca o măsură de a contracara abuzurile online, nu e doar inefficient, ci poate duce chiar la amplificarea acestor abuzuri⁴¹.

În privința apelului la justiție ca modalitate de reacție a jurnaliștilor, trebuie precizat că cele mai multe țări dispun de o legislație care sancționează agresiunile, hărțuirile sau amenințările. Putem da în acest sens exemplul jurnalistei Emilia Șercan, amenințată cu moartea pentru a opri investigarea doctoratelor plagiate din cadrul Academiei de Poliție București, o investigație care a dus, în final, la desființarea școlii doctorale. În urma anchetei desfășurate în acest caz, autorul mesajelor de amenințare a fost condamnat la un an de închisoare cu amânarea pedepsei. Ulterior, rectorul și prorectorul Academiei de Poliție au fost găsiți vinovați de

instigare la șantaj și condamnați fiecare la câte trei ani de închisoare cu suspendare⁴².

Pe lângă aceste instrumente de combatere a agresiunilor sau abuzurilor, instituțiile media și școlile de jurnalism ar trebuie să-și asume un rol important în pregătirea jurnaliștilor în vederea gestionării acestor situații. Jurnaliștii au nevoie de instruire și sprijin, trebuie încurajați să raporteze conducerii instituției media cazurile de hărțuire, iar conducerea trebuie să fie capabilă să ia măsuri concrete, inclusiv prin sprijinirea angajaților să recurgă la acțiuni legale împotriva agresorilor⁴³.

Concluzii

În exercitarea profesiei lor, jurnaliștii se pot confrunta cu numeroase forme de agresiune, printre care discreditarea publică, intimidarea prin acționarea în judecată, hărțuirile și amenințările online sau offline, violența fizică. Riscul de a deveni victimele unor astfel de agresiuni nu este același pentru toți jurnaliștii, anumite categorii, cum sunt jurnaliștii de investigații și jurnalistele, fiind mult mai susceptibile de a fi vizate de astfel de acțiuni. Atunci când se confruntă cu astfel de agresiuni, jurnaliștii trebuie susținuți și încurajați să le denunțe public, deoarece pe lângă efectele directe pe care le au asupra victimelor, aceste urmăresc descurajarea activității jurnalistice și subminează libertatea presei.

Note:

1. Kaitlin C. Miller, Seth C. Lewis, „Journalists, Harassment, and Emotional Labor: The Case of Women in on-Air Roles at US Local Television Stations”, *Journalism* 23, nr. 1 (2022): 80.
2. Cherylin Ireton, Julie Posetti, *Journalism, fake-news & dezinformare* (Paris, București: UNESCO, Universitatea din București, 2021), 122.
3. Jos Midas Bartman, „Murder in Mexico: Are Journalists Victims of General Violence or Targeted Political Violence?” *Democratization* 25, nr. 7 (2018): 1093–1113.
4. Miller, „Journalists, Harassment, and Emotional Labor”, 79–97.
5. Bobi Neacșu, Tiberiu Bujdei, Denisa Dudescu, Răzvan Luțac, Andrada Lăutaru, “Un activist de mediu și doi jurnaliști, bătuți crunt în județul Suceava, când filmau un material despre tăierile ilegale de păduri”, *Libertatea*, 17 septembrie 2021, <https://www.libertatea.ro/stiri/un-activist-de-mediul-si-doi-jurnalisti-batuti-crunt-in-judetul-suceava-in-timp-ce-filmau-un-material-despre-taierile-ilegale-de-paduri-3739384>.
6. Dan Duca, „Incidentele dintre jurnalista italiană și Diana Șoșoacă, în principalul jurnal de pe Rai Uno. Lucia Gorraci: «Am fost sechestrată, soțul senatoarei m-a lovit»” *Libertatea*, 13 decembrie 2021, <https://www.libertatea.ro/stiri/incidentele-dintre-jurnalista-italiana-si-diana-sosoaca-in-principalul-jurnal-de-pe-rai-uno-laura-gorraci-am-fost-sechestrata-sotul-senatoarei-m-a-lovit-politia-ne-a-perchezitionat-3883099>.
7. Adelina Rădulescu, „Jurnalista Diana Oncioiu, amenințată «că i se rupe capul» dacă nu oprește o investigație despre pedofilie la seminarul Huși”, *Europa Liberă*, 11 iunie 2019, <https://romania.europalibera.org/a/jurnalista-diana-oncioiu-amenințată-că-i-se-rupe-capul-dacă-nu-oprește-o-investigație-despre-episcopia-huși/29993573.html>.
8. Alina Neagu, „Jurnalista Digi 24 Carla Tănăsie acuză presiuni din partea managerului Spitalului Sfânta Maria, Narcis Copcă, după ce a făcut public cazul unei paciente arse pe față în timpul unei operații la acest spital”, *Hotnews*, 22 noiembrie 2019, <https://www.hotnews.ro/stiri-sanatate-23508176-jurnalista-digi-24-carla-cristina-tanasie-acuza-presiuni-din-partea-managerului-spitalului-sfanta-maria-narcis-copca-dupa-facut-public-cazul-unei-paciente-arse-fata-timpul-unei-operatii-acest-spital.html>.
9. Meera Selva, *Fighting Words: Journalism Under Assault in Central and Eastern Europe* (Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism, 2020), 11.
10. Liana Ganea, Maria Popa, Irina Zamfirescu, Ionuț Codreanu, Laurențiu Sîrbu, Radu Răileanu, Mircea Toma, *Raportul FreeEx: Libertatea presei în România 2018-2019* (ActiveWatch, 2021), 79.
11. Ganea et al., *Raportul FreeEx*, 80.
12. Cristina Lupu, *Jurnalismul în 2021: o cursă cu obstacole și cu tot mai puțini câștigători* (București: Centrul pentru Jurnalism Independent, 2021), 33.
13. Lupu, *Jurnalismul în 2021*, 33.

14. Alexandru Matei, „Nicușor Dan anunță că va renunța la toate procesele pe care Gabriela Firea, în calitate de primar general, le-a intentat mai multor jurnaliști, publicații și politicieni care au criticat-o”, *G4Media*, 11 ianuarie 2021, <https://www.g4media.ro/nicușor-dan-anunța-ca-va-renunța-la-toate-procesele-pe-care-gabriela-firea-in-calitate-de-primar-general-le-a-intentat-mai-multor-jurnaliști-publicații-si-politicieni-care-au-criticat-o.html>.
15. Lupu, *Țurnalismul în 2021*, 12.
16. *Ibid.*, 12-13.
17. Raluca Muresan, Minodora Salcudean, „Hate and the Roma of Romania: Failing to Moderate the Conversation”, *Journal of Media Ethics* 32, nr. 4 (2017): 237.
18. Elana Newman, Susan Drevo, Bradley Brummel, Gavin Rees, Bruce Shapiro, „Online Abuse of Women Journalists: Towards an Evidence-Based Approach to Prevention and Intervention”, în *Countering Online Abuse of Female Journalists*, ed. Becky Gardiner (Viena: Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016), 48.
19. Newman, „Online abuse of women journalists”, 48.
20. Alison Bethel McKenzie, „In Solidarity With «The Pantyless Journalist»: How Journalists In The Bahamas Stood Up To The Cyberbullies”, în *Countering Online Abuse of Female Journalists*, ed. Becky Gardiner (Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016), 22.
21. Technopedia Dictionary, „Troll”, 5 februarie 2019, <https://www.techopedia.com/definition/429/troll>.
22. Technopedia Dictionary, „Hacking”, 27 martie 2020, <https://www.techopedia.com/definition/26361/hacking>.
23. Technopedia Dictionary, „Doxing”, 14 March 2017, <https://www.techopedia.com/definition/29025/doxing>.
24. Zorana Antonijević, „The Media Cannot be Truly Free if Women’s Voices are Silenced”, in *Countering Online Abuse of Female Journalists*, ed. Becky Gardiner (Viena: Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016), 10.
25. Carolyn M. Byerly, *Global Report on the Status of Women in the News Media* (Washington: International Women’s Media Foundation, 2011), 296.
26. Byerly, „Global Report on the Status of Women”, 293.
27. Julie Posetti, Nermine Aboulez, Kalina Bontcheva, Jackie Harrison, Silvio Waisbord, *Online violence against women journalists: a global snapshot of incidence and impacts* (Paris: UNESCO, 2021), 5.
28. Posetti et al., „Online violence against women journalists”, 2.
29. Cheryl Ireton, and Julie Posetti, *Țurnalism, fake-news & dezinformare* (UNESCO/Universitatea din București, 2021), 122.
30. Posetti et al., „Online violence against women journalists”, 6.
31. Jamie Bartlett, Richard Norrie, Sofia Patel, Rebekka Rumpel, Simon Wibberley, *Misogyny on Twitter*, Demos, 2014, 3, https://www.demos.co.uk/files/MISOGYNY_ON_TWITTER.pdf.
32. McKenzie, „In Solidarity With...”, 21.
33. Snježana Milivojević, „More platforms, less freedom: How new media reproduce old patriarchal structures”, in *Countering Online Abuse of Female Journalists*, ed. Becky Gardiner (Viena: Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016), 32.
34. Aina Landsverk Hagen, „Shame, shock and speech injuries: Online harassment against journalists in Norway”, in *Countering Online Abuse of Female Journalists*, ed. Becky Gardiner (Viena: Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016), 17.
35. Ireton and Posetti, „Țurnalism, fake-news & dezinformare”, 128.
36. Simina-Maria Terian, „What Is Fake News: A New Definition”, *Transilvania*, nr. 11-12 (2021): 117.
37. Courtney C. Radsch, „Laws, Norms and Block Bots: A Multifaceted Approach to Combatting Online Abuse”, în *Countering Online Abuse of Female Journalists*, ed. Becky Gardiner (Viena: Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016), 35.
38. Hagen, „Shame, shock and speech injuries”, 18.
39. *Ibid.*, 19.
40. Selva, *Fighting Words*, 14.
41. Radsch, „Laws, Norms and Block Bots”, 35.
42. Mona Dîrțu, „Reconstituirea: Cum au orchestrat foștii capi ai Academiei de Poliție amenințarea cu moartea a jurnalistei Emilia Șercan”, *PressOne*, 25 mai 2021, <https://pressone.ro/reconstituirea-cum-au-orchestrat-foștii-capi-ai-academiei-de-politie-amenintarea-cu-moartea-a-jurnalistei-emilia-sercan>.
43. Gina Masullo Chen, Paromita Pain, Victoria Y Chen, Madlin Mekelburg, Nina Springer, and Franziska Troger, „«You Really Have to Have a Thick Skin»: A Cross-Cultural Perspective on How Online Harassment Influences Female Journalists.” *Țurnalism* 21, nr. 7 (2020): 15.

Bibliography:

- Antonijević, Zorana. “The media cannot be truly free if women’s voices are silenced.” In *Countering Online Abuse of Female Journalists*, edited by Becky Gardiner, 8-12. Vienna: Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016.
- Bartlett, Jamie, Richard Norrie, Sofia Patel, Rebekka Rumpel, and Simon Wibberley. *Misogyny on Twitter*. Demos, 2014. https://www.demos.co.uk/files/MISOGYNY_ON_TWITTER.pdf
- Bartman, Jos Midas. “Murder in Mexico: Are Journalists Victims of General Violence or Targeted Political Violence?” *Democratization* 25, no. 7

- (2018): 1093–1113. <https://doi.org/10.1080/13510347.2018.1445998>
- Berlyer, Carolyn M. *Global Report on the Status of Women in the News Media*, International Women's Media Foundation, 2011. <https://www.iwmf.org/wp-content/uploads/2018/06/IWMF-Global-Report.pdf>
- Chen, Gina Masullo, Paromita Pain, Victoria Y Chen, Madlin Mekelburg, Nina Springer, and Franziska Troger. "You Really Have to Have a Thick Skin": A Cross-Cultural Perspective on How Online Harassment Influences Female Journalists." *Journalism* 21, no. 7 (July 2020): 877–95. <https://doi.org/10.1177/1464884918768500>
- Ganea, Liana, Maria Popa, Irina Zamfirescu, Ionuț Codreanu, Laurențiu Sîrbu, Radu Răileanu, and Mircea Toma. *Raportul FreeEx: Libertatea presei în România 2018-2019*. ActiveWatch, 2021. <https://www.euractiv.ro/documente/Raport%20FreeEx%202018-2019.pdf>
- Hagen, Aina Landsverk. "Shame, shock and speech injuries: Online harassment against journalists in Norway." In *Countering Online Abuse of Female Journalists*, edited by Becky Gardiner, 17–20. Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016.
- Ireton, Cheryln, and Julie Posetti. "Journalism, fake-news & dezinformare." UNESCO/Universitatea din București, 2021.
- Lupu, Cristina. *Journalismul în 2021: o cursă cu obstacole și cu tot mai puțini câștigători*. București: Centrul pentru Jurnalism Independent, 2021. <https://cji.ro/wp-content/uploads/2021/06/Jurnalismul-in-2021.-O-cursa-cu-obstacole-si-cu-tot-mai-putini-castigatori-raport.pdf>
- McKenzie, Alison Bethel. "In Solidarity With 'The Pantyless Journalist': How Journalists in The Bahamas Stood Up to The Cyberbullies." In *Countering Online Abuse of Female Journalists*, edited by Becky Gardiner, 21–26. Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016.
- Milivojević, Snježana. "More platforms, less freedom: How new media reproduce old patriarchal structures." In *Countering Online Abuse of Female Journalists*, edited by Becky Gardiner, 31–34. Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016.
- Miller, Kaitlin C, and Seth C Lewis. "Journalists, Harassment, and Emotional Labor: The Case of Women in on-Air Roles at US Local Television Stations." *Journalism* 23, no. 1 (January 2022): 79–97. <https://doi.org/10.1177/1464884919899016>.
- Muresan, Raluca, and Minodora Salcudean. "Hate and the Roma of Romania: Failing to Moderate the Conversation." *Journal of Media Ethics* 32, no. 4 (2017): 235–238. <https://doi.org/10.1080/23736992.2017.1360687>
- Newman, Elana, Susan Drevo, Bradley Brummel, Gavin Rees, and Bruce Shapiro. "Online abuse of women journalists: Towards an Evidence-based Approach to Prevention and Intervention." In *Countering Online Abuse of Female Journalists*, edited by Becky Gardiner, 47–51. Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016.
- Posetti, Julie, Nermine Aboulez, Kalina Bontcheva, Jackie Harrison, and Silvio Waisbord. *Online violence against women journalists: a global snapshot of incidence and impacts*. UNESCO, 2021.
- Radsch, Courtney C. "Laws, Norms and Block Bots: A Multifaceted Approach to Combatting Online Abuse." In *Countering Online Abuse of Female Journalists*, edited by Becky Gardiner, 35–40. Office of the Representative on Freedom of the Media, OSCE, 2016.
- Selva, Meera. *Fighting Words: Journalism Under Assault in Central and Eastern Europe*. Reuters Institute for the Study of Journalism, 2020. https://bird.tools/wp-content/uploads/2020/01/MSelva-Journalism_Under_Assault_FINAL_o.pdf
- Terian, Simina-Maria. "What Is Fake News: A New Definition." *Transilvania*, no. 11–12 (2021): 112–120. <https://doi.org/10.51391/trva.2021.11-12.17>

Selected Online Resources:

- Dirțu, Mona. "Reconstituirea: Cum au orchestrat foștii capi ai Academiei de Poliție amenințarea cu moartea a jurnalistei Emilia Șercan." *PressOne*, 25 May 2021. Online: <https://pressone.ro/reconstituirea-cum-au-orchestrat-foștii-capi-ai-academiei-de-politie-amenintarea-cu-moartea-a-jurnalistei-emilia-sercan>
- Duca, Dan. "Incidentele dintre jurnalista italiană și Diana Șoșoacă, în principalul jurnal de pe Rai Uno. Lucia Gorraci: 'Am fost sechestrată, soțul senatoarei m-a lovit.'" *Libertatea*, 13 December 2021. Online: <https://www.libertatea.ro/stiri/incidentele-dintre-jurnalista-italiana-si-diana-sosoaca-in-principalul-jurnal-de-pe-rai-uno-laura-gorraci-am-fost-sechestrata-sotul-senatoarei-m-a-lovit-politia-ne-a-perchezitionat-3883099>
- Matei, Alexandru. "Nicușor Dan anunță că va renunța la toate procesele pe care Gabriela Firea, în calitate de primar general, le-a intentat mai multor jurnaliști, publicații și politicieni care au criticat-o." *G4Media*, 11 January 2021. Online: <https://www.g4media.ro/nicusor-dan-anunta-ca-va-renunta-la-toate-procesele-pe-care-gabriela-firea-in-calitate-de-primar-general-le-a-intentat-mai-multor-jurnalisti-publicatii-si-politicieni-care-au-criticat-o.html>
- Neacșu, Bobi, Tiberiu Bujdei, Denisa Dulescu, Răzvan Luțac, and Andrada Lăutaru. "Un activist de mediu și doi jurnaliști, bătuți crunt în județul Suceava, când filmau un material despre tăierile ilegale de păduri." *Libertatea*, 17 September 2021. Online: <https://www.libertatea.ro/stiri/un-activist-de-mediului-si-doi-jurnalisti-batuti-crunt-in-judetul-suceava-in-timp-ce-filmau-un-material-despre-taierile-ilegale-de-paduri-3739384>
- Neagu, Alina. "Jurnalista Digi 24 Carla Tănăsie acuză presiuni din partea managerului Spitalului Sfânta Maria, Narcis Copcă, după ce a făcut public cazul unei paciente arse pe față în timpul unei operații la acest spital." *Hotnews*, 22 November 2019. Online: <https://www.hotnews.ro/stiri-sanatate-23508176-jurnalista-digi-24-carla-cristina-tanasie-acuza-presiuni-din-partea-managerului-spitalului-sfanta-maria-narcis-copca-dupa-facut-public-cazul-unei-paciente-arse-fata-timpul-unei-operatii-acest-spital.htm>
- Rădulescu, Adelina. "Jurnalista Diana Oncioiu, amenințată „că i se rupe capul” dacă nu oprește o investigație despre pedofilia la seminarul Huși." *Europa Liberă*, 11 June 2019. Online: <https://romania.europalibera.org/a/jurnalista-diana-oncioiu-amenintata-ca-i-se-rupe-capul-daca-nu-opreste-o-investigatie-despre-episcopia-husi/29903573.html>